

на рѣч.

ЦѢНАТА

на
в. „НЕДѢЛЯ“
е:Въ България за година 4 лега
За шестъ месеци 2 50
„ три „ 1 50

Въ странство:

За година 5 лега
„ шестъ месеци . . . 3 „
„ три „ 2 „Печатени писма не се прие-
матъ.

Абонамента въ предплата.

Единъ брой 20 стотинки.

НЕДѢЛЯ

ВСИЧКО

Що се отнася до вѣстника
писма, ръкописи, и пр. да се
испраща до Редакцията въ Плев-
ненъ а пари до администратора
Д. М. Шапкарвъ.Неупотребени ръкописи връ-
щатъ се обратно, само ако сж
придружени съ нужните за то-
ва пощ. марки.За обявленията на сжд. прие-
тави се плаща по 5 ст. на дума,
ако се публикуватъ по три пж-
ти, по 3 ст. За ерочни (шестмѣ-
сечни или годишни) обявления се
платятъ важни отстъпки.

Единъ брой 20 стотинки.

ДВѢ-НЕДѢЛЕНЪ ПОЛИТИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ И КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Всѣки абонатъ има право да си достави загубения брой, но току
слѣдъ получаването на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме плаща
като за „старъ“ брой, и то ако има.Adresse
Redaction „Nedelia“
Pleven.Редакцията е взела за правило да не изпълнява никакви поръчки,
които не сж придружени съ стойността.
За обявленията се плаща слѣдъ първото публикуване.

НИКОЛАЙ Д. КОВАЧЕВЪ, сър-
дечно благодари на всички роднини,
приятели и познайници, които бла-
говолеха да го поздравятъ по случай
именния му день — „Св. Николай“.

СТ. П. ДРЪНСКИ, нѣма да приема на имен-
ний си день — 27 Декемврий т. г.

ХР. Ц. АНДРОНЧЕВЪ, нѣма да приема на и-
менния си день — 25 Данемврий т. г.

ХРИСТО ЦВѢТКОВЪ (контрольоръ), нѣма да
приема на именний си день — 25 Декемврий т. г.

ПО МАКЕДОНСКИЙ ВЪПРОСЪ.

Въ послѣдно врѣме въпросътъ за подоб-
рение положението на българитѣ живущи въ
Македония доста живо захвана да занимава
умоветѣ на мислящия свѣтъ въ Европа и у
насъ. Послѣднитѣ събития въ Армения дой-
дохъ да събудятъ отъ партизанската дрѣмка
нашата журналистика, една частъ отъ която
доста енергически захвана да се занимава по
тоя толковъ важенъ за всѣки българинъ въ-
просъ, който отдавна врѣме трѣбваше да се
тури на дневенъ рѣдъ. Тукъ му е мѣстото
да процитираме хубавитѣ думи, които исказ-
ва нашия Софийски събратъ в. „Стража“: „кой-
то българинъ откъзва да се притече на по-
мощъ на това свѣто дѣло (за Македония, р.),
заслужава нашето недоверіе и ни дава сери-
озен поводъ да вѣрваме, че личнитѣ инте-
реси стоятъ за него по високо отъ общото на-
родно дѣло. Никакви приказки, че не му е врѣ-
мето, не можтъ да го извинятъ, защото ни-
кога врѣмето не е било тъй удобно както днесъ.
Ако ний всинца забравиме партизанскитѣ стра-
сти (какви хубави думи! р.) и единодушно рабо-
тиме за цѣлѣта; ако се покажемъ достойни за
показаната намъ отъ европейското об-ществен-
но мнение симпатия, ний ще имаме пълненъ
успѣхъ“.

Идеята, която по настоящемъ трѣбва да
въодушевява всѣки българинъ, прѣди всичко
трѣбва да се състои за подобруването на Маке-
дония. Жъртвитѣ, истезанията, икономическа-
та сѣсипия, които ежедневно сеизвършватъ въ тѣзи
окаяна земя трѣбва да трогватъ всѣки искрененъ
българинъ и цѣлия европейски миръ. Тукъ
отъ наша страна се изисква бодростъ, енергия
и работа. Не трѣбва отъ нищо да се страху-
ваме. Това, което настоятелно трѣбва да иска-
ме отъ Султана или отъ Великитѣ Сили почива
на законно основание. Имаме на лице Бер-
линскій договоръ; прѣдвижда се въ него членъ
(23), който обѣщава автономно управление въ
Македония. Ний търпѣхме, хранихме надѣж-
ди нѣколко години, обаче и до сега „милос-
тивия“ Султанъ продължава още да залъг-
ва правителството ни съ разни табакери и
оредени, само и само да се не зачепква този
„деликатенъ“ членъ въ берлинскій договоръ.

Ето защо ний трѣбва да бждемъ будни,
да си подадемъ братска ръка, да захвърлимъ

отъ себѣ си тѣзи партизанщина и безъ раз-
лика на партии и убѣждения съ единъ гласъ
да настояваме прѣдъ почитаемото ни прави-
телство да ходатайствува прѣдъ Султана за
испълнението на 23 членъ отъ Берлинскія До-
говоръ. Въ противенъ случай, че Султана от-
каже или ни даде само Мохамедовата надѣж-
да „бакалѣмъ“ („да видимъ“), то ний безъ да
се спираме и при най-големитѣ спънки да
се обърнемъ съ молба къмъ Великитѣ Сили, и
по легаленъ начинъ да искаме това, което
Берлинскія договоръ прѣдвижда за Македония.

За да се постигне обаче това, прѣди всич-
ко се изисква съединение и сговоръ; да се
направятъ митинги въ всичкитѣ градове и се-
ла, гдѣто да се изберътъ депутации, които да
молятъ правителството на Н. Ц. В. Любимия
ни Господаръ за даване законнитѣ правдини
на Македония.

Този е най-реалния способъ да издѣйст-
вуваме тия правдини за нашия заробенъ братъ
Македонецъ. Съ мълчание, съ надѣжди нищо
не се постига, но изисква се молба и работа.

Ний канимъ всички искрени българи, жи-
вуци въ Княжеството, които милеятъ за
кѣлтиа Македонецъ да си подадѣтъ братска
ръка и чрѣзъ митинги да искажатъ желание-
то на народътъ прѣдъ върховната властъ за
ходатайствование тия правдини въ Македония.
И ний вѣрваме, че почитаемото ни правител-
ство колкото и да се стеснява отъ неуравнени-
тъ въпроси—съединението и потвърждаване Кня-
зѣтъ ни—се ще погледне по-сериозно върху
този въпросъ и въпрѣки симпатичността, коя-
то съществува между него и Високата Порта
ще поиска това, което народътъ настоява въ
закона обѣщава. Сега е именно най-сгодния
моментъ за да се възползуваме отъ него. Тѣ-
зи дни се съставя вече и една европейска ком-
мисия, по инициативата на Английското пра-
вителство, която ще се занимава исклучи-
телно за неиспълненитѣ задължителни ре-
форми отъ Турция, по поводъ арменскій
Батакъ.....

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Историческото развитие на политическата
икономия. 1)

(Краткъ очеркъ)

отъ

Н. Д. Ковачевъ.

Многовѣковното здание на натуралното стопан-
ство почнало да се колебае още въ срѣдата на срѣд-
нитѣ вѣкове. За първий потикъ къмъ прѣобразува-
нието на установения строй въ общественный жи-
вотъ послужило распространението новитѣ сношения
подъ влиянието на кръстоноснитѣ походи. Отъ
многочисленитѣ послѣдствия на тѣзи епоха прѣди
всичко слѣдва да се отнесе распространението гра-
ницитѣ на търговията. До това врѣме търговията се
въртяла въ прѣдѣлитѣ на тогавашнитѣ западно евро-
пейски господарства. Сношенията съ Истокъ биле
нищожни благодарение на това, че Византийската
империя, като лежала на кръстоножия между страни-
тъ — Истокъ и Западъ и прѣдставлявала най удоб-

1). Вижъ 3-й номеръ.

ний пжтъ за сношенията между тѣхъ, систематиче-
ски заключавала свойтѣ граници за европейцитѣ. Кръс-
тоноснитѣ походи пробиха тѣзи прѣгради. Тѣзи мо-
рета съ тѣхнитѣ отлични за плавания заливи, ос-
трови и брѣгове станяха главно поприще на тър-
говскитѣ сношения. Кръстоноснитѣ походи произвели
големо промѣнение въ самитѣ прави и вкусове. Гру-
бата простотия на нравитѣ на европейскитѣ народи
се смекчила, чрѣзъ съприкосновенно съ истъчната
та Византийска цивилизация. Европейцитѣ позна-
ли вкусътъ въ произвѣденията на Истокъ, неговитѣ
колониални продукти, тъкани платове и пр. дали ново
направление и нова храна. Самитѣ жители на Истокъ,
като се запознали съ произвѣденията на европейски-
тъ страни, почнаха да ги търсятъ, което на свой
рѣдъ значително съдѣйствувало за развитието на
общирни развити снoшения на европейскитѣ госпо-
дарства съ Ливантъ.

Тѣй като тъканитъ и другитѣ источни издѣ-
лия дохождали скѣпо, то се явили испитвания да се
основатъ у себе си, въ прѣдѣлитѣ на собствената
страна производството на онѣзи вѣщи, които по рано
се носили отъ Истокъ. Освѣнъ въстановлението на сно-
шенията съ Истокъ кръстоноснитѣ походи способ-
ствували за оживлението на развианата между госпо-
дарствата на Западъ. Едно отъ най-важнитѣ послѣд-
ствия на движението, прѣдизвикано отъ кръстонос-
нитѣ походи било възраждането и развитието
на градоветѣ. Като се опирали на поддръжката на
кралетѣ, които расчитали на помощта на свободнитѣ
градове да ослабятъ могъществото на феодалитѣ, гра-
доветѣ добили признанието на своята самостоятелностъ.
Кръстоноснитѣ походи изведнѣжъ повдигнали на пър-
вий планъ търговското значение на приморскитѣ гра-
дове французскитѣ и италянскитѣ градове достиг-
нали високо процвѣтение и необикновено търговско
могъщество. На Севѣръ получава не бивалото до то-
гава въ историята развитие на могъщественний Ханзей-
скій търговскій сѣюзъ. На Югъ още по голѣмо
значение се отдава на Генуа и Амалфія, Пиза и Ве-
неция. Отъ кръстоносцитѣ и до самото откритие на
Америка, търговията съ Ливантъ доста прогрессирала.
Тѣзи два вѣка (XIII и XIV) прѣдставляватъ на цвѣтую-
щата епоха на развитието на Венецианската республи-
ка. Малко по късно първоклассно значение въ търговия-
та на севѣрна Европа получаватъ Холандскитѣ градове
Брюне и Антверпенъ. Развитието на градоветѣ вне-
сло въ икономическия животъ новъ факторъ: движи-
мый капиталъ, който станалъ причина за радикаленъ
прѣвратъ въ установенитѣ подраздѣления на общес-
твеннитѣ классове. Характерна черта на срѣднѣв-
ковний икономически строй било всеобщото господар-
ство на поземелната собственостъ.

Благодарение на крайно слабото развитие на
развианото стопанство, земята въ течението на дълъгъ
периодъ отъ вѣкове се считала за единственъ источ-
никъ на богатството; тя съставлявала въ това врѣ-
ме едва ли не единственното цѣнн имущество, съ кое-

то се исплащали разнитъ родове услуги. Бързото убогатаване на италианските градове показвала на новъ источникъ за народното богатство — на търговията и заедно съ това повдигнало на пръвъ планъ значението на движимата собственост. На мѣстото на поземелната аристокрация встѣпила *буржуазията* прѣставителница на движимия капиталъ — появила се копринената и вълнена аристокрация. Трѣбва да се забѣлжи още и това, че и самото прѣдприятие на кръстоносцитѣ не могло да сѣдѣйствува за повдигането значението на движимата собственост. Като принадлежали по прѣимущество къмъ поземелната аристокрация, кръстоносцитѣ въ повечето случаи намирили възможностъ да прѣдприематъ далечното пътешествие не друго яче, освѣнъ чрезъ продажбата на свой рѣдъ още повече успявало тѣжестъта и значението на движимия капиталъ. Но този начинъ вече въ края на срѣднитѣ вѣкове, напълно ясно се изразила тѣзи нова икономическа сила, която послужила за направляющо начало на по нататѣшното икономическо развитие и която се сложила въ основата на сложния видъ на свѣрѣмното стопанство. Прѣхода къмъ новото вѣрме именно XV вѣкъ се ознаменувало съ влиянието на цѣлъ рѣдъ дѣатели, които произвели икономическото разложение на срѣдновѣковнитѣ форми на живота.

По земледѣлческото ни производство

I

Цѣнитѣ на зърненитѣ ни храни, които сж едничкото производство на нашия земледѣлецъ, се постепенно намаляватъ. Тѣзи година, всѣкому е извѣстно, тѣ сж достигнали до такова намаление, щото земледѣлецътъ, като ги продаде, едвамъ покрива разноситѣ по произвожданието имъ. Неможемъ и да се надѣваме за тѣхното подобрене, до като Америка и други по напреднали земледѣлчески страни ни конкуриратъ, като продаватъ тѣхнитѣ храни много евтино. Слѣдующитѣ три фактора сж, които даватъ възможностъ на земледѣлцитѣ въ тѣзи страни да даватъ хранитѣ си съ много ниски цѣни, защото способствуватъ за произвожданието имъ съ малки разноси: а) процентътъ отъ капитала (лихвата) е доста малкъ; б) машинния трудъ, който е много по евтенъ отъ рѣчния, и в) плодородността на почвата, която, като се истоци поврѣна се съ торението.

ФЕЙЛЕТОНЪ

Твърдѣ неприятно.

Ескипъ.

Тази вечеръ, а именно на осми тог, завърнахъ се въ тихото си и скромно жилище тъкмо въ 9 частъ и слѣдъ малко пакъ изскочихъ на вѣнъ. Тръгнѣхъ по тъмната и кална улица, що води за помѣщенieto на танцувалната вечеринка, която се даваше отъ най-интелигентното ни общество. Вървѣхъ си азъ и, като никога този пътъ, не се възмущавахъ отъ мракътъ и калта, които прѣобладаватъ надъ всичко въ нашия провинциаленъ градъ П. Какво значи, думахъ си, че дукашинитѣ улици не биле чисти и освѣтени тѣй, както сж тия на голѣмитѣ европейски градове, когато още малко и азъ ще попадна въ салонъ, наистина не особено просторенъ, но достатъчно освѣтенъ и, главно, прѣпълненъ съ многоуважаеми и симпатични познати. Освѣнъ тѣхъ днесъ ще присѣдствуватъ и много гости. Съ тия послѣднитѣ азъ, положимъ, нѣмамъ удоволствието да се познавамъ, но, навѣрно, ще да се намѣри нѣкой, който ще благоволи да ме запознай и съ тѣхъ.

Вървѣхъ, любезни читатели, и продължавахъ да си размишлявамъ, или съ други думи: да се разговарямъ самъ съ себѣ си. Интъкъ и неможеше да бѣде, понеже азъ се движахъ самъ самичкѣтъ. Нѣмахъ честта да придружавамъ нито *нѣкоя*, нито *нѣкого*, съ която или съ когото бихме си приказвали. Тѣй щото, по неволя, трѣбваше самъ да се занимавамъ; тѣй и сторихъ.

Важно е, мислимъ, да се каже кое е било за развитието на тѣзи три фактора за евтеното производство и у насъ.

Едни отъ условията, които много способствуватъ за намалението на лихвата сж здружаванieto на еснафитѣ и земледѣлцитѣ и прѣобладаването на капиталисти. У насъ ако и да има доста отъ послѣднитѣ тѣ гледатъ да напѣлѣжтъ своитѣ джебове, като не мислятъ за икономическото ни състояние което, спорѣдъ насъ, зависи отъ благосъстоянието на земледѣлческото ни производство. А първитѣ — здружаванията сж много рѣдки; може да се каже че тѣ сега възникватъ и то благодарение на малката ни земледѣлческа и еснавска интелегенция. Отъ нѣколко години насамъ вѣстницитѣ, като казвахъ за ползата отъ здружаванията, настоявахъ и настояватъ да ни будятъ къмъ здружавания. За жалостъ, обаче, рѣдко сж тия хора у насъ, които да гледатъ съ уважение на тѣзи важни за страната ни въпроси; а повечето се занимавахъ съ партизанскитѣ работи, които не сж още за нашия земледѣлецъ и занаятчия. На послѣдъкъ се явихъ и хора, които положихъ трудъ за подобренieto на земледѣлческото и еснавското ни население, като го накаралъ да се здружава. За примѣръ ще покажемъ гр. Сливенъ, въ който види се по инициативата на г. редактора на в. „Орало“, се здружи кундурджийското — общарското съсловие съ похвална цѣль; по послѣ, както ни пишѣтъ отъ гр. Плевенъ, тамъ се съставило едно акционерно, еснавско дружество, сжщо съ добра цѣль. Желателно е да чуемъ, че въ всѣко най-малко селце въ отечеството ни е съставено по едно такова дружество. Дългъ е на земледѣлческитѣ ни надзиратели и селскитѣ учители, като убѣждаватъ селското ни население въ ползата отъ здружаванията, да го принудятъ да се здружава. Само по такъвъ начинъ нашия земледѣлецъ ще може да се освободи отъ ненаситенитѣ съ злато лихвари, които и днесъ го скубѣтъ съ 50% и повече лихва; по такъвъ начинъ той ще може да се сдобие съ евтенъ капиталъ.

Отъ машинния трудъ, — земледѣлческитѣ машини казахме и по горѣ, способствуватъ за производството на земледѣлческитѣ храни съ по малки разноси, нашия земледѣлецъ е съвсѣмъ лишенъ.

Попитахъ се: защо се радва тая вечеръ моето сърдце? Дѣйствително азъ се чувствавахъ доста радостно настроенъ и по тази причина, вѣроятно, не досадовахъ на калната улица, по която крачихъ. Не ми бѣше трудно да си отговорѣ на горния въпросъ. Много отдавна не ми се е случвало да напусна глухата си квартира. Всѣка вечеръ въ продължение на цѣли недѣли и мѣсеци азъ висѣхъ надъ масата и си думахъ: какъ сж щастливи онѣзи, които не сж осждени, като мене, да живѣятъ въ единичество, осамотенно. И ето тази вечеръ и менъ се прѣдставя случай да се избавя отъ несносното си осамотение. Скоро ще попадна между хора, които обичамъ повече отъ всичко на свѣта, особено когато ги виждамъ весели, доволни, засмѣни и приказливи. Наистина, на вечеринкитѣ всѣки присѣдствующо, а най вече мойтѣ познати, ми се прѣдставяватъ по добри, по любезни, а дамитѣ и по крапиви. Да, приятелки и приятели знаети ли вие, че, съ присѣдствието си на вечеринкитѣ, подаряватъ нѣколко щастливи часове на всѣки ергенинъ, който проклѣна свойто единичество. Това послѣдното е пусто. То ме е въ състояние да удовлетвори никого. Чети колкото щѣшъ гениалнитѣ творения на великитѣ гении: фантазирай заедно съ Данте, Шекспера, Гете, Пушкина, Тургенева, Хюго, Вазова и пр.; философствуй съ Декарта, Спиноза, Кант, Гегеля, Конта, Милля, Спенсера, Михаловскитѣ *) и др.; изучавай тайнитѣ на вселената съ Аристотеля, Нютона, Дарвина, Менделѣва, Вирхова и т. н.; виси колкото щѣшъ надъ най хубавитѣ и съдържателни томовете, но ти, единичество, пакъ сибезцѣтно, не радостно и даже пусто. И всичко това е цѣла истина. Иди

*) Русски мислителъ.

Причината на това е, че тѣ струватъ скъпо, а бѣднитѣ ни земледѣлци още не могатъ да се сдобиятъ съ сумми нуждни за покупката имъ. Още едно, което накара въ нѣкои окрѣзи и по заможнитѣ земледѣлци да гледатъ съ криво око на тѣхъ (машинитѣ), бѣше недобрата постѣпка при въведението имъ. Така напр. въ Плевенскитѣ Окр. прѣзъ 1890 година, окрѣжний свѣтъ бѣ отпусналъ значителна сума за покупка на земледѣлчески машини. Купихъ се такива, като се похарчиха огромно количество пари. За жалостъ, обаче, учений земледѣлецъ, който оказваше на окрѣжний свѣтъ практичността на машинитѣ, прѣпорѣчалъ имъ за легка, здрава и много практична и машината жѣтварка-вѣрзачка „хоризби“, изработена прѣзъ Мохамедово вѣрме!... Слѣдъ като се купи и опита тѣзи машина, работата излѣзе друго-яче. Тя на противъ е най-непрактичната и тѣжка. Този земледѣлецъ на-да-ли е билъ виждалъ земледѣлческа машина, за това е направилъ такава грѣшка. Нѣмаше ли по онова вѣрме нови, прѣработени, леки и здрави машини на които практичността бѣше доказана вече? При опитътъ съ горната нова машина присѣдствували и много земледѣлци, които, като видѣхъ непрактичността ѝ, помислили, че всѣки други машини сж такива, за това и се не рѣшиха да ги купуватъ.

Такива учени земледѣлци, като горний заслужаватъ внимание, защото сж дали поводъ на простий ни земледѣлецъ да не вѣрва и приема други полѣзни нововведени подобрения отъ правителството. (Слѣдва).

ИСТОРИСЪ

Съ Височайшии указъ отъ 9 тогъ Г-нъ Д-ръ К. СТОИЛОВЪ се назначава за М-ръ Прѣдсѣдатель и М-ръ на Вѣтр. Работи; Г-нъ НАЧОВИЧЪ за М-ръ на Външнитѣ Дѣла и Исповѣданията; Г-нъ ИВ. Е. ГЕШОВЪ за М-ръ на Финанситѣ и М-вото на Земледѣлието; Г-нъ Н. ВЕЛИЧКОВЪ М-ръ на Просвѣщението; Г-нъ М. ИВ. МАДЖАРОВЪ за М-ръ на Общитѣ Сгради; Г-нъ МИНЧОВИЧЪ М-ръ на Правосѣдието, Г-нъ Подполк. Р. ПЕТРОВЪ М-ръ на Войната. До пристиганieto на Г-нъ Минчовичъ отъ Виена, М-ръ Прѣдсѣдатель ще управлява М-то на правосѣдието.

Съ прочитанието указа за новия Кабинетъ въ Народното Сѣбрание, Нар. прѣдставители посрѣщали съ ентусиазмъ, ржкоплѣскания и ставание на крака тѣзи новина и залата ехтеше съ грѣмогласнитѣ думи: Да живѣе Негово Царско Височество и Новитѣ Министри.

тогава та не се радвай тази вечеръ, за гдѣто, благодарение на вечеринката, се избавямъ отъ това противно осамотение.

Още малко и азъ ще срѣщамъ засмѣни лица и ще слушамъ сладко звучни гласове; Ще чуѣ, може би, съчувствие, обнадежвание полу-шеговити или полу-сериозни свѣти за желателната промѣна въ моя еднообразенъ и пустъ животъ. Ще чуя жива дума; ще четъ възвишени мисли въ трения погледи; ще видѣ красота, изящество и грация у Всѣхъ, многоуважаеми прѣдставителки на прѣкрасния полъ. Ще се намѣрѣ срѣдъ една дѣйствителностъ, така приятна, така мила и възвишена, подобна на една отъ ония фантастични области, кждѣто моя духъ тѣй често се е носилъ надъ ржководството на музата на този или онзи поетъ.

А ако срѣщамъ на тая вечеринка онова прѣлѣстно сжщество, оная очерователна госпожица, която още при първата си срѣща нарѣкохъ на умѣтъ си ангелъ, то моята радостъ нѣма да има край. Тая госпожица се казва Вѣра Разумова, но тя заслужено може да се именова: ангелъ. Ако успѣхъ днесъ да ѝ прѣдамъ това заслужено име, а тя ми отговори съ усмѣхъ: „но не и хранителъ“. Тогава, вѣроятно, азъ отъ радостъ ще се намѣрѣ на седмото небе и безъ колебание ще да ѝ заявя: обожаема госпожице, въ такъвъ случай, Вамъ остава само да произнесете думитѣ „жѣлая да бѣдѣ“ а съ очитѣ си да укажитѣ на мене, за да Ви нарѣка и вечно казвамъ: мой ангелъ хранителъ!... Но гдѣ това щастие? Госпожица Вѣра Разумова надали ще бѣдѣ даже на вечеринката, — тя твърде рѣдко идва —, а азъ съмъ сѣдналъ да си фантазирамъ като двайсетъ годишенъ момѣкъ! (Слѣдва). Пилиловъ.

Граждански Клубъ. Съ удоволствие съобщаваме на читателитъ си, че най послѣ и въ нашия затѣнтенъ градъ се образува граждански клубъ. Прямата задача на този клубъ е да достави приятни и прилични развлечения на плѣвенскитъ граждани и да осъществи едно облизение между членовѣтъ на тоя клубъ. Отъ всичко това отдавна се чувствава нужда и ние рѣкопѣскаме на инициаторитъ. — На 27-й минхлий м. събраха се около стотина граждани въ театралния салонъ, които избрахъ седмочлена коммисия, която да изработи правилникъ за клубътъ и да запише ония лица, които пожела- ятъ да бждатъ членове. Ний очакваме съ нетърпение да видимъ, че коммисията си е изпълнила ролята най до- бросъветно и умѣло. Нека се помогне на благородната цѣль и да се отстраня всичко, що би я затъм ило. Нека се задуши партизанската страсть и личната ненавистъ въ то- ва похвално дѣло. Трѣбва да се откаква, че чрѣзъ клу- бътъ ще да се отригнатъ много общественни пороци, ко- ито избилствуватъ въ нашия градъ, и че вмѣсто тѣхъ ще да се насърчатъ общественитъ добродѣтели: братски- тѣ отношения и благородни нрави. Съ други думи, ис- каме да кажемъ, че на клубътъ трѣбва да се погледне както на факторъ, който има и обществено въспитате- лно значение. „Всѣки,“ казва едно мдрдо изрѣчение, „трѣ- бва да се учи прѣзъ цѣлия си животъ,“ а ний до вче- рашнитъ роби, които не сме имали възможность да изу- чимъ ония изисквания, безъ които не е възможно едно правилно общественно съотношение, толкозъ повече сме длъжни да се възползуваме отъ такива едни фактори. Нѣка, прочее, всѣко лице, безъ разлика на звание, което желае да даде свобода само на своитъ благородни пори- ви и желания, се запише за членъ на гражданския ни клубъ и се постари да го поддържа спорѣдъ силитъ си. Нека сжщо се запишатъ и ония, които иматъ щастieto да обладаватъ свѣтскитъ правила за въ примѣръ на дру- гитъ, съ това тѣ ще да изпълнятъ една нравствено въ- спитателна длъжность и сжщеврѣменно ще се избавятъ до нейдѣ отъ монотония си животъ.

Църковна проповѣдь. Ний много пжти и на много мѣста сме настоявали, че църковната проповѣдь у насъ е необходима нужна, като насжщна духовна храна. Сега обаче, съ особено удоволствие съобщаваме на читателитъ си, че по случай празникътъ „Св. Никола“ (6-й Декември), въ тукашната църква „Св. Николай“ слѣдъ божественната литургия, Священникъ *Кръсто Поповъ* държа едно доста назидателно слово, съ което обръна вниманието на всички молящи се граждани и офицери, които пълниха този Божи домъ. — Повече отъ желателно е, ако уважамитъ наши църковни пастери, всѣки праздни- ченъ день слѣдъ свършване литургията държатъ цър- ковна проповѣдь. Този е единъ отъ най-важния достъ за нравственното повдигане нашия народъ, който е испад- нѣлъ въ апогейта на разврата. Дано тѣзи ни бѣлѣжници възбудятъ добритъ чувства на духовенството ни.

Занаятчиство. Драго ние да съобщимъ на читате- литъ си, че писаното въ минхлитъ М. отъ вѣстникътъ ни за повдигане занаятитъ у насъ, доста повлия въ нѣкои градове изъ Княжеството ни. Редакцията ни е прѣтрупа- на съ писма и прѣписи отъ заявления, които сж внесе- ни въ Нар. Събрание за подобрене занаятчиството у насъ. Въ София даде и дружеството се основа. Ами на- шитъ плѣвенци кога?

Нашата Княгиня и редактора на списанието „Свѣт- лина“. Прѣди нѣколко врѣме, редактора на сп. „Свѣтлин- на“ се удостои съ единъ разговоръ въ гр. Бургасъ съ Т. П. Височества Княгиня *Мария-Луиза* и Княгиня *Клементина*, които между другитъ похвали за си. „Свѣт- лина“ любимата ни Господарка искажа желание, че жалае да взема участие въ артистическата часть на сп. „Свѣтлин- на“, Която обѣщала, че ще дава отъ своитъ рисунки и фотографически снимки за въспроизвѣждане.

Вѣстникарски мѣсець. Миналий мѣсець Ноември палѣве доста плодovitъ относително журналистиката ни. Съ първо число отъ него мѣсець ний поздравихме читаю- щия свѣтъ съ нашия в. „Недѣля“, под рѣ това въ Тър- ново „Ученически защитникъ“, въ Пловдивъ — „Правда“, въ Свищовъ „Дунавски извѣстия“, въ Видинъ „Защит- никъ“, въ София „Народна свобода“, „Право“, „Наро- денъ стоворъ“ и „Дудукъ“, а най сѣтиѣ, на тава отго- рѣ и единъ Руссепски „Вичъ“ седмиченъ — политически вѣстникъ, който ще бичува чиновницитъ и тия, които не отивали по правия пжтъ. Желаетъ имъ честна борба.

Праздника за Освобождението на гр. Плѣвенъ. На 28-й м. м. въ градътъ ни се ознаменува празникътъ за освобождението на гр. Плѣвенъ отъ турцитъ въ врѣме на Русско-Турската война. Сутренъта въ църквата Св. Ни- кола се отслужи благодарствена литургия, слѣдъ която часътъ по 11 прѣди пладне срѣщу градския паметникъ се извърши панахида при едно голѣмо стечение народъ. Подиръ това се проведе и парадъ. — По случай на тоя празникъ, учителя Г-нъ *М. Чучуковъ* държа една

рѣчь, която свърши горѣ-долу съ тия думи: да се из- бере едно бюро, което да изрази на Софийската Маке- донска коммисия съболезнование на Плѣвенци относително неспасеното положение на българитъ живущи въ Македония и се търсятъ легални улущения за да се даде пуждната автономна свобода, съгласно чл. 23 отъ Берлинския трактатъ. За такива, оратора прѣдложи г. г. *Тодоръ Цвѣткова* и *Хр. Върбенова*, които да изразитъ тия чувства. Слѣдъ това Г-нъ *Т. Цвѣтковъ*, помощникъ кметъ на градътъ, покани въ домътъ си нѣколко прия- тели, между които и нашия редакторъ, гдѣто имаше увѣ- селение съ музика. Вечеръта народа ликуваше и имаше иллюминация, която трая до 12 часа.

Списанието „Свѣтъ“. за мѣсець Августъ, Септем- врий и Октомври, на цѣло е палѣло отъ печатъ тѣзи дни. Между другото интересно и научно съдържание до- ста ни се харесаха статийнитъ: „икономическото състоя- ние на България“, „Политиката по отношение спрямо цър- квата“ и очеркътъ отъ *И. Загоревъ*: „Едно посѣщение на историческата Конривидица“. Въ идущия номеръ ний ще запознаемъ читателитъ си съ цѣлото съдържание на то- ва интересно списание, което отъ сега прѣпорѣчваме на читающата публика. Годишната цѣна на сп. „Свѣтъ“ е два лева. Абониранието става до редакцията въ гр. Плѣвенъ.

Медицинската помощъ въ градътъ ни. Съобщаватъ ни, че тукашния градеки лѣкаръ искалъ да напустне занимае- мата отъ него длъжность. Това той можатъ да направи безпрѣпятствено, понеже не се ограничавалъ отъ ника- квъ контрактъ. — По този случай ще напомнимъ: че нашия градъ има нужда не отъ единъ, а отъ двама град- ски лѣкари. Не веднѣжъ сме слушале, че нѣкои бѣдни семейства не сж се удостоивали да видятъ лѣкаръ и мно- го нещастни случаи да сж биле оставени безъ всякаква медицинска помощъ. Освѣтъ това санитарното състояние на градътъ ни е мизерно и за подобренieto му изисква се щото градски лѣкаръ да издигне гласъ и да укаже на необходимитъ за това мѣрки, когато се давали градскитъ лѣкари тѣ нѣма да лѣкуватъ само богатитъ, а ще се гри- жатъ и за бѣднитъ и за подобренieto хигиеническото състояние на градътъ. Тия грижи трѣбва да бждатъ на първи планъ, а не да се игнориратъ отъ общинското упра- вление и отъ градския лѣкаръ, както това се практику- ва до сега.

Нѣщо по Сждебнитъ Пристави. Въ 115 брой на в. „Черно Море“ срѣщаме че нѣкои отъ сждебнитъ приста- ви искали да имъ се увеличи заплатата на 200 — 250 лева мѣсечно; да нѣма помощници, а всѣчки да бждатъ сждебни пристави; бернитъ да останатъ въ полза на Дър- жавото съкровище, а на темъ да се плаща пжтни по 40 ст. на километръ и съ това щѣло да се ускори изпълне- нието на сждебно-испълнителнитъ дѣла. Спорѣдъ насъ най добрата мѣрка, която трѣбва да земе почитаемото ни правителство е: а) Да нѣма помощници, а всѣчки да бж- датъ сждебни пристави, защото послѣднитъ невършитъ повече нищо отъ това, на което и помощницитъ имъ, б) Заплатитъ на всѣчки да се увеличи по на 200 — 250 лева мѣсечно, безъ право на пжтни и какви да е други възнаграждения, и в) берни по сждебно-испълнителнитъ дѣла да се събиратъ въ полза на Държавното съкрови- ще. Ако тѣзи мѣрки се вземътъ въ внимание, тогава са- мо ще повѣрваме, че сждебно-испълнителнитъ дѣла ще се турятъ въ единъ по-добъръ рѣдъ, иначе ще си върви пакъ както си е било и до сега. Маловажнитъ дѣла, по които нѣма какво да се плаща повече берни, по които нѣма пжтни или файтонъ ще вардѣтъ съ години доланитъ за исплащане грѣховетъ на сгунанитъ си. Противъ това наше мнѣние, ако има нѣкой да не е съгласенъ ний сме готови да го убѣдимъ и то съ убѣдителни факти, а не само съ голи за угодничество думи.

Рѣчьта на Плѣвенския нар. Прѣдставителъ Г-нъ П. МЕЦОВЪ въ Камарата.

Г-да Прѣдставители! Азъ не искахъ да бжда между Васъ, защото едва ли ще забѣлѣжъ свои съврѣменници по-вече отъ трима — четирма души.

Г-да Прѣдставители! Азъ и да желяя да бжда вто- ри нжтъ между Васъ, защото сжмъ избранъ три пжти въ обикновеннитъ и два пжти въ Великитъ Нар. Събра- ния става петъ пжти и сега шести пжтъ и не жалая по- нататкъ. Обаче когато се върнахъ отъ воденицата си, заварихъ 3000 души избира ели съ свѣщи въ рѣдъ прѣд- кжщата ми, които ми казвахъ „вий сте избранъ за членъ въ Окр. Свѣтъ.“ При това влизамъ въ кжщи и намирамъ 90 телеграмми отъ Луковитската Околия че се избирамъ за Окръженъ Свѣтникъ. Е Г-да! Тия ли сж Мецовскитъ барикади, които прѣдстави Г-нъ Д-ръ Даневъ и че Пе- тръ Мецовъ билъ шайкаджия. Ние се борихме, Г-да съ цинцаритъ, които въ 10 години експлоатираха цѣлия Окръжъ и които сега располагатъ съ 10,000,000 лева. Не е влѣ да има една партия срѣщу тѣхъ, която да поддържа населението. У насъ по принципъ нѣма партия а борба съ експлоататоритъ — цинцари.

Г-да Прѣдставители! да дойдемъ до изборитъ за наро- ни прѣдставители. Сжщо щеше да се постигне, оба- че явиха се кандидати, прѣпорѣчени отъ сжщото бюро Г-да Генералъ Николаевъ и Георги Поповъ. Тия хора прѣдлагахъ кандидатуритъ си, но населението не искаше и да чуе за това. Тѣ земахъ на своя страна населението почихъ да агитиратъ, но нищо не свършихъ.

Яви се на урната прѣдсѣдателътъ на бюрото и ка- зва: давайте бюлетини. Явиха се отъ едната часть на Плѣвенъ — защото Плѣвенъ се дѣли на двѣ части — 1500 души дойдохъ съ знаме, съ една крина полатена съ варакъ и съ една стѣгалка и казвахъ: „ето това е кри- ната на цинцаритъ“. Други 1500 души вървѣхъ съ знаме и съ хиляда пилзи и казваха: тия гилзи сж Георги Поп- овъ, когото искате да изберете.

Ако заключавате, Г-да че Вацовъ е протестиралъ, това не е истина, защото той въ това врѣме отидѣ да испраща зетя си, които си заминаваше, и когато се вър- на; заварва актътъ съставенъ, а другъ нѣкой си бѣше или по-добре, бѣше Георги Илчевъ, който е билъ, кметъ но като се бламира отъ общината, е направилъ заплеление противъ избора.

Азъ Г-да, не можа да кажа, че има нѣкой злоупотре- бления по тия избори; защото тѣ сж произвѣдени редовно и законно. Но ако искате можете да произведете и нови избори.

Б. Р. Ний бихме дали мѣсто въ вѣстникътъ си и рѣчьта на Г-на *Табакова*, но е доста дълѣка.

ИЗЪ НАШАТА ПРЕССА

Цариградския в. „Новини“ съ една ста- тика помѣстена въ 18 брой, като запознава читателитъ си съ новия законо-проектъ за пенсийтъ на чиновницитъ и учителитъ въ Княжеството и като прави своитъ си бѣлѣж- ки върху нѣкои членове отъ казания законо- проектъ, когото намира за доста сполучливъ въ заключение прави слѣдующитъ забѣлѣж- ки, които трѣбва да се поправятъ:

„Виждами само едно противорѣчие меж- ду членъ 8 и членъ 10 на законопроекта. Членъ 10 гласи, че „ни едно длъжностно ли- це не може да добие пенсия по-голѣма отъ четири пети отъ заплатата, която е получа- валъ прѣзъ послѣдната годона на служба- та си,“ а членъ 8 дава право на получаване и по-голѣма пенсия отъ четири пети на запла- тата. Противоречия въ законитъ не трѣбва да съществуватъ.

Като че иска нѣкакво допълнение и членъ 17. Намѣсто двѣ, не е ли по-д-брѣ да се ту- рятъ поне петъ или шестъ години? Иначе тоя постъ ще бжде прѣдмѣтъ на отчаяни борби, домогвания, законнарушения и всевъз- можни безобразни крайности.“

ДОМАКИНСТВО

Употрѣбление на непотрѣбни книги: Ножеве, вилци и джезвета можтъ да се държатъ по-чисти и по-лѣскави, като се истриватъ съ вѣтхи и непо- трѣбни книги, нежели като се миятъ съ сапунъ и вода. Ако хартията се понатърка съ сапунъ и вода, тогава съ нея да се истриятъ ножове и тенекени ссждове тѣ, лжцятъ тѣй като че сж сребрени. За истривание огледала, прозорци и комини на ламби, хартията е по-добра отъ платоветъ. Сладка и тѣр- пши по-много траятъ, ако устата на ссждоветъ се обвѣрзватъ съ хартия, а не съ кърпа. Слѣдъ като се лустроса една соба, тя може да се държи чиста и лѣскава като се истрива всѣка сутринъ съ хар- тия. Такика хартии можтъ да се постилатъ и на помости прѣди да се постилатъ губери; тогава тѣ държатъ по-много топлина въ стаята и назятъ гу- беритъ да се истриватъ о дѣскитъ.

Прѣжени праскви. Нѣма нужда, мислитъ, да казваме, че прѣжени плодове всѣкога биватъ вкусни. Ето какъ се прѣжатъ праскви: Нареди прасквитъ въ единъ тиганъ, въ който да има доволно масло, за да не изгорятъ, посолѣ ги съ малко солъ и прѣ- жи додето отежнатъ. Тѣ трѣбва да се ядатъ съ ка- кво да е месо, което изисква всѣкисела салца. Грзѣ

и протокали могат да се пръжат по-схщий начин; протокалитъ трѣбва първомъ да се обѣлят и сетнѣ наръжхтѣ.

Правение широпъ отъ триандафилови листове. Земи 500 грамма триандафилови (гюлови) листове или же цвѣтъ отъ шипка и 750 грамма скълцанъ на прахъ захаръ. Въ едно стъклено гърне нареди единъ редъ цвѣтъ и върху него единъ катъ захаръ, сетнѣ пакъ цвѣтъ и захаръ, до като се напълни гърнето твърдѣ добрѣ. При нарежданieto всѣкой редъ цвѣтъ се полива съ конякъ или вино мадейра. Подиръ всичко туй затули гърнето добрѣ и го остави срѣщо слънце на прозорецътъ. Отъ слънчевата топлина захартътъ се растопява. Послѣ всичко това прѣцѣди прѣзъ едно чисто леноно или памучно платно: тѣй намучения широпъ налѣй въ бутилки.

— **Захара, като производител на мускулната работа.** Воганъ Харей въ една записка, доказана въ лондонското кралеско общество, че захара който се приема отдѣлно или заедно съ другата храна, служи въ организма, като единъ условенъ источникъ на мишечната ни енергия. Той е правилъ опити, които показватъ, че, при едно слабо питание, прибавянieto на захаръ въ храната увеличава силата на мишцитѣ отъ 6 до 90%. При по изобилно питание ефекта отъ прибавянieto на захара е, наистинна, по незначителенъ. (не надмина 60%), но при всичко това захара пакъ доста успѣла съпротивлението на органи и това усилване се искава въ по-малкото изморяване на тѣлото.

МЕДИЦИНА.

По Дифтеритътъ. Въпрѣки утешителнитѣ заявления на нѣкои компетентни лица, че въ нашия градъ нѣмало дифтеритъ въ епидемическа форма, ний сме принудени да подозираме противното, а именно: че епидемията на дифтерита не е прѣкратена. Прѣдъ видъ на това, желателно е, да се свика окръжния хигиенически сѣвътъ и да се разгледа тоя въпросъ. Сжщеврѣменно ще напомнимъ, че трѣбва да се ревизиратъ отъ надлежния лѣкаръ градскитѣ училища за да се знае: имали между учащитѣ се болни; отъ какво сж болни ако има такива, и какви мѣрки сж нужни за прѣдпазването на учащитѣ се отъ заболѣване. Подобни ревизии трѣбва да ставатъ често, както това се практикува въ много градове у насъ.

КНИЖНИНА.

„Долу“, комедия въ двѣ дѣйствия изъ нашия съврѣмененъ животъ. Отъ Д-ръ К. Моресъ. Издава С. Д. Стояновъ София, 1894 г.

Напоследѣкъ драматическитѣ съчинения у насъ твърдѣ рѣдко започнаха да се явяватъ. Г-нъ Д-ръ Моресъ, съ комедията си „Долу“ рисува нашия политически животъ въ най-жалки картини: безъ характерността на нѣкой общественни ужъ работници; деморализацията, политическия развратъ, подкупишничествата и много други такива въпроси, които за голѣмо съжаление наслѣдихме отъ политическото ни освобождение. Въ тѣзи комедия ще се огледа всѣки — и подкупения журналистъ и развратното семейство, и ленивото духовенство и пр.

Ний прѣпоръчваме на читателитѣ си да не оставятъ непрочетена тѣзи книжка.

„Дѣло“, мѣсечно списание за литература и общественни знания кн. I и II. Редакторъ: Д. Благоева. Пловдивъ Годишна цѣна 10 лева.

Още при появяването на това списание, намъ доста ни зарадва, особено интересното съдържание въ него. Особено ни хареса хубавата и наврѣмenna статия „Бюджетътъ и Финансовото положение“, писана отъ Г-нъ Ю. Ивановъ. Въ I-та книжка отъ туй списание въ отдѣлтѣ „Критика“ забѣлѣзваме една скрита злобича у писача, отъ каквато страдатъ повечето отъ нашитѣ списания. Това явление въ нашата съврѣмenna критика голѣма вѣда принася и на читателя и на писателя. Не ли ужъ се обѣщахме, когато засѣдаваше журналистическия съборъ

Отговоренъ-редакторъ: Д. М. Шапкаръ.

въ София, че ще прмаѣхнмъ тѣзи злоба, която сжществува въ нашата критика? Ний мислимъ, че едно списание за да се ползува съ известна репутация, прѣди всичко трѣбва да поглѣжда по *безпристрастно* на каквото и да е билъ въпросъ. Частнитѣ амбиции да бждѣт далечъ отъ писателската масса.

„Нитка“ мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца издава дружеството „Нитка“ въ Пловдивъ. Кн. II. Год. II. Годишна цѣна 2 и 50 л.

Ето ви разнообразна „Нитка“ за младитѣ читатели, които изъ нашия Плъвентъ ходятъ изъ улицитѣ да чапкануватъ. Но тѣ не сж виновати, а родителитѣ имъ, които жалатъ да абониратъ дѣцата си съ такива хубави и полезни въ висна степенъ дѣтски списания, отъ каквито прѣди 3—4 години бѣхме лишени. Но има ли кой да ни чие? — за книга пари ли? — кждѣ се е видѣло такова чудо? я да е за нѣкакви европѣйски боклуци, тогава не жалимъ паритѣ си, съ които се гоитъ европейщината, а за да купимъ на челядта си нѣкаква книжка която ще разшири дѣтскитѣ познания и въспита крѣхката му душа — на това необръщане внимание.

„Православенъ проповѣдникъ“ иллюстрирано религиозно — нравственно списание. Год. II. Книжка XI. Редакторъ-Издатель П. Д. Доброплодниъ. София. Годишна цѣна 3 лева.

Всѣки народъ днесъ си има и своята духовна литература и журналистика, отъ която си черпи духовна храна. Обаче у насъ, за голѣмо съжаление нашата литература е лишена отъ подобни съчинения и такива духовни списания, каквито намираме въ Руската, Френската, Английската, Гръцката и пр. литератури. Напоследѣкъ като че ли почувствуваха нѣкои общественни работници тѣзи празнотата въ нашата литература, като започнаха издаването на общедостѣпни религиозно — нравствени журналчета, каквото е „Прав. Проп.“, което се списва съ единъ лекъ, общедостѣпенъ языкъ и съдържа интересни статийки. Но да ли има такива четатели, които съ ревностъ да четѣтъ такива списания? Май не ни се вѣрва, още повече като имаме прѣдъ видъ моралния упадѣкъ на нашия народъ, който има въпиюща нужда отъ подобни духовни журнали, които най много спомогатъ за повдигане нравствения уровень на народитѣ.

„Българско въздържателно знаме“ Год. I. Бр. 21, 22 и 23 София. Год. цѣна 3 лева.

И това списание е доста полезно за нашия народъ. Въ него се помѣстятъ доста интересни статийки и разсказчета относително въздържаността. Въ последния брой е помѣстенъ единъ разсказъ съ иллюстрации съ заглавие „Пияната жена“, който доста ни се хареса.

ДЪЩЕРЯТА НА ИЗВѢСТНИЯ ОСМАНЪ-ПАША.

Бѣдността и отпаданieto на Османската империя се отразиха и на съврѣмennата турска литература, която и до сега — неможе да прѣдстави нѣщо, което би обрнала на нея поне малко внимание. За турската народна литература нищо и не говорятъ, — тя почти, като че не съществува и всѣкитѣ дневни турски литератури или въ поголѣма частъ се занимаватъ само съ прѣводи отъ европейскитѣ язици. Въ последно врѣме, верѣдъ нишожното число на тѣзи прѣдставители на съврѣмennата турска литература, обрнала върху си всеобщото внимание млада и високоталантната писателка, турчанка Нигяръ Ханъмъ. Това необикновено явление е най удивително по това, че спорѣдъ мусюлюманскитѣ закони, жената не се ползува съ равноправностъ; тя е лишена да взема участие въ общественитѣ работи и е обрѣчена на постоянно заточение въ харема.

Нигяръ Ханъмъ дѣщеря на извѣстния въ последната руско-турска война генералъ Османъ-Паша се е родила въ Цариградъ въ 1865 год. Поетическитѣ си дарби тя наслѣдила отъ майка си, природна турчанка, голѣма любителка за събиране турски народни пѣсни. Въ течение на младостта си, майката на Нигяръ Ханъмъ събрала нѣколко стотинъ турски пѣсни. Тя съ особено старание ги изучила на изустъ и не рѣдко подъ звуковетѣ на нѣкой народенъ инструментъ ги пѣла въ харема. Когато лила деветъ годишно момиче, Нигяръ Ханъмъ знаела наизустъ нѣколко пѣсни. Спорѣдъ турскитѣ обичай, съ тринадесетъ годишната си възраст Нигяръ Ханъмъ станала жена на единъ знаменитъ, богатъ турчепъ. Бракътъ се показвалъ нещастенъ. Слѣдъ малко тя се раздѣлила отъ мжжа си и като се завърнала въ родителскитѣ си домъ, всѣцѣло се прѣдала на поезията, която изобилно се лела изъ болната и страдающа душа. Въ 1889 г. Нигяръ Ханъмъ издала сборникъ отъ поетическитѣ си произведения подъ заглавие „Афюфусъ“ (въздихи), и съ това безъ да обрѣща внимание на каквито и да било прѣдубеждения, свързани съ мусюлю-

манскитѣ закони, прѣскочила прагътъ на затворническиятъ яременъ животъ и встъпила публично, като турска списателка. Съ това се почнало многоплодната ѣ литературна дѣятелностъ, която все по-вече и по-вече, като се усилявала, обрнала върху си все-общото внимание. Гато знае отлично французски и нѣмскитѣ язици и като запозната съ изданията на европейскитѣ списатели, тя, освѣнъ многочисленитѣ си прѣводи отъ иностранныя язици на турски, не по примѣра на своитѣ съврѣменици и е написала много оригинални стихотворения и раскази изъ турскитѣ народенъ животъ.

Въ числото на прѣведенитѣ отъ нея стихотворения, срѣщатъ се нѣколко поетически произведения отъ Пушкина, Лермонтова и Жуковский и нѣколко басни отъ Крилова. За голѣмо съжаление, обаче, е това, че Нигяръ Ханъмъ незнае Рускитѣ языкъ и прѣвожда произведенията на рускитѣ списатели отъ нѣмски прѣводъ. Всѣкитѣ ѣ произведения, както оригиналитѣ, тѣй и прѣводнитѣ се отличаватъ съ силно поетическо чувство, лѣгкостъ на излаганieto и красотата на языка. Нѣкои отъ нейнитѣ произведения по миналата година сж прѣведени отъ секретаря при французкото посолство въ Цариградъ, г. Говардъ, на французскитѣ языкъ и отъ младий унгарскитѣ ориенталистъ, докторъ Купосъ — на маджарскитѣ языкъ.

Съ една рѣчь, тѣзи съврѣмenna Источна писателка, спорѣдъ обще-европейскитѣ мисли принадлежи между рѣдкитѣ явления на Босфора и обѣщава повдигане на турската литература отъ настоящето ѣ съливно и безплодно състояние.

Нигяръ — Ханъмъ се явява първата и единствената писателка — жена въ Турция.

Тя е по висока отъ срѣденъ ръстъ, здрава брюнетка, съ голѣми тъмни, изображающаи гениалностъ очи, овѣнени съ дълги клепачи; грациозна и естествена въ всѣкитѣ си движения, тя прѣдставлява въ себе си най вѣрний типъ на источнитѣ красавици (хубавици). По настоящемъ тя живѣе въ единъ отъ отдалеченитѣ краища на Цариградъ, заобиколена отъ многочисленни поклонници на литературний и талантъ.

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ НА В. „НЕДЪЛЯ“

Г-нъ Милно (3). Тукъ. Вашата дописка ще се помѣсти ако бждитѣ тѣй добри съ едно писъмче да си обадите името, което редакцията ще пати въ секретъ.

Архимандритъ въ София. Вашия трудъ по морала ще се помѣсти. Благодаримъ Ви за благопожеланията и чувствата, които изразявате къмъ редакцията на в. „Недѣля“.

Г-нъ Ф. Т. Пловдивъ. Чуденъ човѣкъ сте! Трѣбва да се самооболѣчавате съ списателска слава. Оставете се, за Бога отъ тѣзи драскотни на поезии. Ако обичате да Ви блѣстне името изъ колонитѣ на нашия вѣстникъ, то прѣди всичко изучете историята на България, сегашнитѣ нейни нардѣби; икономическото, моралното нейно състояние. Този е нашия братски сѣвътъ.

Г-ну С. М. Тукъ. Вашето възражение върху дописката на Г-на Град.нарова нѣма да се помѣсти, защото въ него се забѣлѣзва една скрита злоба, която произхожда отъ пустата завистъ, отъ която страдатъ по-голѣмата частъ отъ нашитѣ общества. (Слѣдва).

Г-да Х. и Бардаровъ. Тукъ. Ще се помѣстятъ.

КЪМЪ АБОНАТИТѢ НИ.

Най-убѣдително молимъ уважаемитѣ си абонати до 1-й Януарий 1895 год. да си внесѣтъ абонамента, съ което крайно ще ни улѣснятъ въ издаването на вѣстника ни, който смѣтаме недѣлно да го издаваме. Искани се да вѣрваме, че чувствителнитѣ ни абонати ще ни се притечѣтъ на помощъ. *Администрацията.*

ВАЖНО ИЗВѢСТИЕ

Научавамъ се че прѣзъ миналитѣ мѣсци 4 пжти по рѣдъ прѣзъ 2 нѣдѣли ся откраднати отъ кжщата на съгражданката ни Мирямъ Юсефова нощемъ дрѣхи и др. и то само на дѣщеря ѣ Бука, безъ обаче да е влезълъ нѣкой външенъ човѣкъ при тѣхъ.